1856. N°. 93.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

MAANDAG 4 AUGUSTUS.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 2 Augustus.

Vermits de op Dingsdag ll. plaats gehad hebbende herstemming voor de verkiezing van een lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal in dit hoofd-kiesdistrict door het bureau van stemopneming, op grond van art. 66 der kieswet, niet geldig is verklaard, is bij ministeriële beschikking bepaald, dat op Dingsdag 12 Aug. aanst. eene nieuwe vrije stemming zal geschieden.

— Gisteren avond heeft de Heer L. A. Chamerovzow, Secretaris van de *Britisch and foreign antislavery Society*, in de Waalsche kerk alhier eene voordragt gehouden, ter bevordering van het doel van genoemde vereeniging, de afschaffing der slavernij. Hij heeft zich daarbij van de Fransche taal bediend, terwijl een bevoegd vertaler zijne woorden in het Hollandsch overbragt, iets waarvan deze zich uitmuntend heeft gekweten. De Heer C. sprak op eene overtuigende wijze over de slavernij als strijdig met de natuur en de godsdienst; en deed vooral uitkomen hoe de mensch daardoor niet alleen belet wordt zich te ontwikkelen, maar ook in een staat van vernedering wordt gebragt. Hij wederlegde vervolgens de bezwaren die tegen de afschaffing worden aangevoerd en verdedigde de slaven tegen de gewone beschuldiging van luiheid, waarvan hij door talrijke voorbeelden de ongegrondheid bewees. Hij zeide niet geroepen te zijn den weg aan te wijzen die Nederland tot afschaffing der slavernij in de koloniën moest inslaan, daar hij slechts voor het beginsel in 't algemeen streed. 's Mans woorden werden met belangstelling aangehoord en het is te wenschen dat ze bij iedereen den lust hebben opgewekt, om met moed, maar ook met verstand, mede te werken tot vernietiging eener instelling, die in waarheid een schandvlek der menschheid mag genoemd worden.

— Het getal opgenomenen, in het werkhuis gedurende de afgeloopen week is geweest als volgt:

27	Julij	60	volwassenen,	12	kinderen,	te zamen	72.
28	»	61	»	14	»	»	75.
29	»	67	»	16	»	»	83.
30	»	68	»	15	»	»	83.
31	»	70	»	15	»	»	85.
1	Augustus	70	»	16	»	»	86.
2	»	67	»	16	»	»	83.

— Te Amsterdam is Woensdag ll. door de Roeivereeniging *de Hoop* een wedstrijd gehouden, die door de tegenwoordigheid van Z. K. H. Prins Hendrik werd vereerd. Het feest werd door een prachtig vuurwerk besloten.

— Uit Gelderland wordt gemeld, dat de aardappelen aldaar sterk in prijs dalende zijn, geldende zij *f* 1.55 à *f* 1.60 het mud, kwade aardappelen zijn er bijna niet; er is wel sprake geweest dat er eenig bederf in de plant zou waargenomen zijn, maar dit heeft zich niet bevestigd en is er al eens een enkele stronk aangetast, zoo heeft het zich niet verder uitgebreid.

Ook in Friesland staat het met de aardappelen zeer voordeelig, leverende die plant namelijk buitengewoon veel op, terwijl de hoedanigheid vooralsnog uitmuntend is; tengevolge hiervan is dan ook de prijs, in geen jaren zoo laag geweest als tegenwoordig.

— Op de buitengronden der Eems is dezer dagen het Bremer barkschip *Livonia* gestrand. De bemanning is met buitengewone zelfopoffering gered door 3 visscherslieden van Delfzijl, J. Hunt, H. Kip en F. Sleeboon. Laatstgenoemde had zich reeds vroeger bij dusdanige gelegenheden onderscheiden.

— Te Well (Gelderland) waren dezer dagen de Geneesheer en de Onderwijzer, de eerste met 2 zijner kinderen en de laatste met 5 zijner kweekelingen in een bootje de Maas opgevaren, ten einde te gaan baden. Een zoontje van den geneesheer ging het eerst te water, maar zonk plotseling in de diepte weg. De vader dit ziende, hoewel niet kunnende zwemmen, wierp zich oogenblikkelijk in den stroom, om zijn kind te redden, doch het mogt hem niet gelukken, ja zonder toegesnelde hulp, ware hij zelf verdronken. Nogmaals wilde hij zich in de diepte nederstorten, doch het kind was reeds door een schipper uit het water gehaald. Het zien van zijn kind gaf hem het bewustzijn weder; onmiddellijk stelt hij geneeskundige pogingen in het werk; doch helaas vruchteloos; hij kende aan zijne echtgenoote slechts het lijk van hun geliefd kind wederbrengen.

— Te Venlo is aan den korporaal J. C. Aarts, van het 4de reg. infanterie een certificaat uitgereikt van wege den Burgemeester van de gemeente Deurne en Liessel, wegens zijn edelmoedig gedrag op den 24sten Julij, toen hij naar Venlo op marsch zijnde bij het uitbreken van eenen hevigen brand in die gemeente, eenen 60-jarigen grijsaard die, door ziekte aan zijne legerstede gekluisterd, in het brandende gebouw was moeten achterblijven, met levensgevaar uit de vlammen heeft gered, na alvorens een aantal voorwerpen van waarde, in veiligheid te hebben gebragt.

KATWIJK AAN ZEE, 1 Augustus.

Heeft Kapitein W. van der Plas, alhier, zich met eenige andere varensgezellen verdienstelijk gemaakt, door in den storm van 8 op 9 Julij ll. de manschap van het in nood verkeerende Engelsche visschersvaartuig *the Rhine*, met levensgevaar te redden, niet minder hebben de Heeren D. Taat en J. Plokker Dzn. alhier, aanspraak op erkentelijkheid, daar het door hunnen onvermoeiden en werkzamen ijver is mogen gelukken, de bovengenoemde, zoowel door hare manschap als door vele anderen geheel verloren geachte Engelsche visschersloep uit het zand te winden, en heden af te brengen; zoodat zij, vergezeld door de Bomschuit *Zonder vlijt geen zegen*, Stuurman T. van der Plas, van de Heeren Taat & Cazaux, heden tegen den avond naar Yarmouth onder zeil is gegaan. Te meer verdient dit vermelding, daar genoemde Heeren D. Taat & J. Plokker Dzn. hierin geheel belangeloos hebben gehandeld, omdat het vaartuig, toebehoorende aan den Heer Frenck te Yarmouth, geheel onverzekerd, en door den Kapitein schandelijk verlaten was.

's GRAVENHAGE, 2 Augustus.

Bij Kon. besluit zijn benoemd tot Ridders der Orde van de Eikenkroon de Luitenants ter zee der 1ste kl. G. T. G. Gobius, J. E. Buys, N. M. J. Kroef, en de Hoofdcommiesen bij het Dept. van Marine J. T. Jullien en J. Z. Burnet.

— Naar men verneemt is de Heer C. W. Vinkhuizen, Med. Doctor van de hofhouding des Konings, benoemd tot Ridder der orde van den Nederl. Leeuw.

— Bij Kon. besluit van den 1sten dezer is benoemd tot Minister voor de Zaken van de R. K. Eeredienst de Heer Mr. J. W. van Romunde, Raadsheer in het Prov. Geregtshof van Noordholland, te Amsterdam.

— De nieuw benoemde Ministers van Marine en R. K. Eeredienst, de Heeren Mrs. Lotsy en van Romunde, zijn naar het Loo geweest om den ambtseed in handen van Z. M. af te leggen.

— Door Z. M. zijn benoemd tot Officieren van Gezondheid der 3de kl. bij de Kon. Nederl. zeemagt, de kweekelingen bij 's Rijks kweekschool voor militaire geneeskundigen: J. B. Coomans de Ruyter, J. J. B. Vermyne, H. L. Reeder, G. Luchtmans, H. van Stockum, J. Idsinga, G. A. M. van Ewyk, H. D. Roskes, W. Littel, Jhr. M. C. F. J. de Rotte en L. P. Vlaanderen.

Voorts zijn benoemd bij de Kon. Akademie te Breda: tot Lector der 2de kl. in de Wis- en Natuurkunde, de Heer Dr. L. A. J. Burgersdijk, thans Leeraar der 1ste kl.; tot Lector der 2de kl., in de Taal- en Letterkunde, de Heer Dr. M. P. Lindo, thans Leeraar der 1ste kl.; bij het wapen der infanterie: bij het 1ste reg., tot Kapitein van de 3de kl., den 1sten Luitenant W. von Wrangel, van het reg. grenadiers en jagers: bij het 6 reg., tot 1sten Luit. den 2den Luit. K. F. A. van Emde, van het corps; bij het 8ste reg., tot Majoor den Kapitein der 1ste kl., C. N. Peperkamp, van het 1ste reg. van het wapen; tot 1sten Luit., den 2den Luit. J. F. Muller, van het corps.

— Aan den Kapitein T. Bonn, van het bataillon jagers N°. 27, in West-Indië, is op verzoek eervol ontslag verleend.

— Prins Frederik heeft zich heden op reis naar de badplaats Ems begeven om Dingsdag aanst. tegenwoordig te zijn bij het verjaarfeest zijner dochter, Prinses Louisa.

— Gisteren middag heeft er aan het Depart. van Marine eene langdurige conferentie plaats gehad tusschen den nieuw benoemden en den afgetreden Minister, den Directeur-Generaal, den Kapitein ter zee Escher, en den Secretaris-Generaal bij gemeld Departement, waarbij de Heer Lotsy de portefeuille heeft aanvaard. Z. Exc. is gisteren middag naar Dordrecht vertrokken.

— Volgens de *Ind. Belge* zal de Heer E. Sue zich alhier voor goed vestigen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIE.

BRUSSEL, 1 Augustus.

In den laatsten tijd is er veel gesproken over het voornemen des Konings, om ten behoeve zijns zoons van de Regering afstand te doen. Men is thans stellig verzekerd, dat dit gerucht van allen grond is ontbloot, aangezien Z. M. zich op het gastmaal te Brugge, volgenderwijze heeft uitgelaten: »Ik hoop dat de Hemel mij het geluk zal schenken nog vele jaren aan uw welzijn te kunnen toewijden."

— De Aartshertog Albert van Oostenrijk is alhier aangekomen. Hij heeft in gezelschap van den Hertog van Brabant, de merkwaardigheden dezer stad in oogenschouw genomen, en is daarop naar Ostende vertrokken.

— Te Antwerpen is gebrek aan werklieden, om de schepen die met hout geladen zijn binnengekomen te lossen. Velen weigeren voor 2 fr. per dag te werken en eischen verhooging van loon.

ENGELAND.

LONDEN, 31 Julij.

Volgens de *Globe* zal de Koningin, noch naar Lissabon noch naar Berlijn gaan, maar den herfst in de Schotsche Hooglanden doorbrengen.

— De Koningin heeft in het kamp van Aldershot wederom eene wapenschouwing over 20,000 man gehouden.

— De Regering heeft bevel gegeven tot de ontbinding van het Engelsch-Italiaansche legioen, dat 2817 man telt.

— Bij de sluiting van het Parlement is bepaald dat het op 7 October weder zal bijeenkomen.

— De *Times* deelt het berigt mede dat onze Regering weigert hare toestemming te geven tot het voorstel van Denemarken, betreffende het kapitaliseren van den Sondtol, en voorstelt het heffen van een regt in de havens bij het binnenkomen en uitvaren der schepen. Eene zoodanige vergoeding zou aan de zaak voor altijd een einde maken.

— De *New-York Herald* meldt dat de kabel voor de onderzeesche telegraaf tusschen New-York, Newfoundland en Londen, op 11 dezer is gelegd tusschen kaap Bay en de baai van Ashby, een afstand van 85 mijlen. Die arbeid heeft slechts 15 uren geduurd. Men hoopt de kabel tusschen Newfoundland en Ierland in het volgende jaar te leggen.

— Maandag avond is er in het olie-magazijn van de HH. Jaquet en C°. een zware brand ontstaan. De bestuurder, de Heer Benett, was bezig, zoo hij meende met de noodige voorzorg, om terpentijn over te schenken, toen de vloeistof vlam vatte en terstond oversloeg naar de kamer waar zijne vrouw en 3 kinderen te bed lagen. Het geheele gebouw is verbrand, en gemelde personen zijn door de vlammen zoodanig gewond dat hun leven in gevaar is.

FRANKRIJK.

PARIJS, 31 Julij.

De terugkomst des Keizers is op den 6den Aug. bepaald, maar 3 of 4 dagen daarna zal hij met de Keizerin weder naar Biarritz vertrekken.

— Aan den Minister van Staat zijn twee credieten verleend, een van 120,000 fr. tot aanvulling der kosten van de doopplegtigheid des Kroonprinsen, en een van 110,000 fr. voor de kosten der feesten van 15 Aug.

— Volgens eene depêche van den Minister van Buitenl. Zaken in Griekenland, alhier ontvangen, is de straatrooverij aldaar als vernietigd te beschouwen, daar de 4 vereenigde rooverbenden verstrooid, 16 roovers gewond en 7 gedood zijn.

— De Regering heeft aan de buitenlandsche Hoven opheldering gegeven omtrent de zamentrekking van troepen op de Spaansche grenzen.

— Omtrent het verblijf van Prins Napoleon op IJsland, wordt door de *Moniteur* nog het volgende medegedeeld: Den dag na zijne aankomst heeft hij den Gouverneur Tremp, den Burgemeester en den Bisschop bij zich aan boord ontvangen. Eerstgenoemde stelde een 100-tal inlandsche paarden ter zijner beschikking, om den volkaan Gneyser te bezoeken. Ofschoon het zeer slecht weder was heeft de Prins dien togt met veel genoegen volbragt en is getuige van eenige ligte uitbarstingen geweest. Eenige dagen later woonde hij een bal aan boord van de *Artemise* bij. Een feest zou hem aangeboden worden, op hetwelk alle inwoners der stad en der omstreken in hunne volksdragt zouden verschijnen. De Prins is voornemens ook de Deensche factorijen op Groenland te bezoeken.

— De soldaat die te Gioergewo door de Oostenrijkers is gedood, heette Dulac en was uit de gemeente Cours afkomstig. De Keizer van Oostenrijk heeft narigten ingewonnen omtrent zijne familie, die zich in geen ruime omstandigheden bevindt. Eene schitterende voldoening is reeds gegeven. De Officier die den moord heeft uitgelokt, is van zijn rang vervallen verklaard en tot 5 jaren gevangenisstraf veroordeeld; en de Korporaal is naar den krijgsraad te Weenen opgezonden.

— De Heer Talleyrand-Périgord, Fransch Commissaris tot regeling van de zaken der Vorstendommen, is te Bucharest met veel onderscheiding ontvangen. Eene commissie heeft hem een adres, ter gunste van de vereeniging der beide Vorstendommen, overhandigd.

— Op de kust van de Middellandsche zee, in de omstreken van St. Nizaire, is een walvisch gestrand van 30 Ned. ellen lang, bij 8 Ned. ellen breedte; zijn doodvijand, de zwaardvisch, stak nog in zijne zijde.

— De werkzaamheden in de leigroeven te Trézalé zijn weder aangevangen. Men heeft dus maar 25 dagen noodig gehad om de leigroeven van eene hoeveelheid van 200,000 kubiek ellen water te ontlasten.

SPANJE.

MADRID, 28 Julij.

De Ministers hebben een groot aantal besluiten, betrekkelijk de financiën, door de Cortes goedgekeurd, aan de Koningin ter teekening voorgelegd. Hieronder was er een die de uitgifte toestond van aandeelen voor de provinciale spoorwegen, ten bedrage van 1000 millioen realen.

— De steden Grenada en Malaga, in Andaluzie en Terruel, in Arragon, zijn in onderwerping aan de Regering gekomen, zoodat Saragossa alleen in tegenstand volhardt, maar het is te verwachten dat zij zich, alleen staande, spoedig zal overgeven, waarmede dan het verzet in het geheele land zou hebben opgehouden. Reeds zouden verscheiden leden der Junta hun ontslag hebben genomen en het volk luide de overgave hebben verlangd. Men verwacht uit die stad elk oogenblik belangrijke tijdingen.

Er heeft hier steeds eene verstelling plaats tusschen het Hof en O'Donnell. Die laatste heeft reeds op de voornaamste punten toegegeven, namelijk ten opzigte van de ontbinding der Cortes en der Burgerwacht, maar hij volhardt nog in zijne weigering omtrent de overige eischen. Zal hij standvastig blijven? Hij loopt gevaar met den stroom weggesleept te worden. Zoo hij den weg van teruggang niet volgt, dan zal men hem door kuiperij doen vallen; zoo hij toegeeft, dan zal hij toch het veld voor de ware leiders der terugwerkende partij moeten ruimen.

De Koningin is noch voor Espartero noch voor O'Donnell gestemd, maar zij heeft den eersten verworpen omdat de inzigten van den laatsten meer met die van het Hof overeenkwamen. Als O'Donnell niet meer bruikbaar is, wordt hij op zijnen beurt ter zijde gesteld.

— Volgens latere berigten van Barcelona is het getal der slagtoffers bij de laatste oploopen, van 1200 op 300 verminderd. Men is aldaar bevreesd voor vergeldings-maatregelen van wege de krijgsraden, waarvan men bij vroegere oploopen de ondervinding heeft gehad, en die thans weinig op den geest der bevolking zullen uitwerken, omdat in die stad en omstreken meer dan 20,000 Franschen verkeeren, allen de democratische gevoelens toegedaan.

ITALIE.

Volgens de *Univers* gaat de aanwerving van het Pauselijk leger zeer langzaam voort. Wel is waar bieden er zich velen aan, maar die zijn over 't algemeen weinig te vertrouwen. Men verlangt te Rome liever geen leger te hebben, dan een uit revolutionaire bestanddeelen te zamen gesteld.

— Sedert 1849 zijn in den Kerkelijken Staat meer dan 300 doodvonnissen wegens rooverij voltrokken. Men schrijft dit voornamelijk toe aan den ellendigen toestand van het volksonderwijs.

PRUISSEN.

BERLIJN, 31 Julij.

Bij gelegenheid van de voltrekking des huwelijks van Prinses Louise van Pruissen, op 20 Sept., zullen alhier groote feesten gegeven worden.

— De Gemeenteraad alhier zal voor 475,250 th. eenige perceelen aankoopen, voor den bouw van een nieuw stadhuis.

— Graaf de Morny is op zijne reize naar Petersburg alhier aangekomen en zal eenige dagen vertoeven.

— Wegens het krooningsfeest te Moskou, zijn alhier en te Leipzig in de laatste dagen zoo veel edelgesteenten aangekocht, dat de prijs der juweelen gestegen is.

— Te Keulen zal op 7 September een groot zangersfeest plaats hebben, waartoe 4000 zangers zullen medewerken. De opbrengst is ten voordeele van den Dom bestemd.

— De beroemde componist R. Schumann is te Endenich overleden.

— Te Hamburg zijn bij aandeelen twee Noorder-Banken opgerigt, ieder met een kapitaal van 38 millioen fr. De inschrijvingen zijn tot 13 Augustus opengesteld. De premiën zijn tot 15—20 gestegen.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 30 Julij.

Men verzekert dat de Keizer zich alleen in deze stad als Keizer van Oostenrijk zal laten kroonen, iets dat bij zijne voorgangers geen plaats had. De Keizer zou hierdoor de eenheid van het geheele rijk willen uitdrukken.

— Te Neudorf in Hongarye zijn 36 huizen door brand vernield.

RUSLAND.

De berigten uit Moskou betrekkelijk de toebereidselen voor het krooningsfeest, grenzen aan het fabelachtige. De plegtigheid zelve zal in het Kremlin geschieden, waartoe slechts de voornaamste personen worden toegelaten; maar het voornaamste deel van de feesten zal de prachtige optogt zijn die zich op 22 Augustus van het Paleis Paulowski, nabij Moskou, naar het Paleis in de stad zelve, zal begeven.

— Er zijn reeds bevelen gegeven om den Franschen Gezant, Graaf de Morny, luisterrijk te ontvangen. Te Kroonstadt zal de boot met 303 kanonschoten begroet worden. De Graaf zal de eerstaangekomene zijn van de Vertegenwoordigers der Europesche Hoven bij de krooning, en hem zal ook als zoodanig de eerste plaats worden aangewezen.

— Te Petersburg heeft men uit Kjachta op de Chinesche grenzen berigt ontvangen van eene hevige aardbeving in den nacht van 10 op 11 Mei.

— In Finland worden collecten gehouden ten behoeve der ongelukkigen door de overstroomingen in Frankrijk.

TURKYE.

Omer-Pacha zal naar men zegt belast worden met de leiding eener expeditie tegen Montenegro, ten einde strafgerigt te houden over den plundertogt van den broeder van Vorst Danielo.

— De Heer Skilizzi, te Salonika, eigenaar van den kelder waarin het buskruid tijdens den brand lag, is in hechtenis genomen, wegens overtreding der wet, die niet toelaat dat buskruid in bijzondere pakhuizen wordt opgeslagen.

— De Onderkoning van Egypte heeft den tweeden verjaardag zijner troonsbeklimming zeer luisterrijk gevierd. De onkosten der feesten bij die gelegenheid kan men op ƒ 1,200,000 schatten. Van de Europesche kooplieden heeft hij een gouden eerepenning ontvangen, met een dankadres voor de vrijheid die hij aan den handel in Egypte verleend heeft; hierop gaf hij, in de Fransche taal, een zeer gepast antwoord.

OOST-INDIE.

BATAVIA, 10 Junij.

Tot lid der sub-commissie van onderwijs te Rembang is benoemd de Heer A. A. T. Mounier, belast met de dienst als Predikant bij de Prot. gemeente te Rembang en Japara.

— Op den 5den Mei is te Djocjokarta overleden Jhr. Mr. W. C. E. de Geer, Resident aldaar, het stoffelijk overschot is den volgenden morgen met de meeste plegtigheid ter aarde besteld.

— Volgens berigt van de Moluksche eilanden is het aan 's lands stoomschip *Vesuvius*, onder bevel van den Luit. ter Zee 1ste kl. O. A. Uhlenbeck, gelukt aan de zeeroovers een belangrijk nadeel toe te brengen, door de bemagtiging eener praauw. Bij den overgang van de roovers op het stoomschip, had er echter nog een belangrijke strijd plaats. Misleid door het weinige volk dat hen omringde, maakten zij zich meester van alles wat voor de hand lag en vielen de bemanning van het schip op eene geweldige wijze aan. Van alle kanten sprong de bemanning van den stoomer op dit geweld toe, een ieder zich van zijn mes of het spoedigst te verkrijgen wapen bedienende, waardoor een kort en bloedig gevecht op het dek ontstond, waarbij de meesten der roovers gekwetst werden en een hunner den volgenden dag aan de bekomene wonden bezweek.

— De roovers, die tijdens de expeditie van het stoomschip *Amsterdam*, vroeger reeds vermeld, zich door de vlugt in het gebergte hadden gered, zijn aldaar door de burgerwacht van Menado en Kema achtervolgd en aangevallen, waarbij nog 120 roovers gesneuveld, 20 gevangen gemaakt en 28 der door hen geroofde menschen uit de slavernij zijn verlost. Bij het verhoor der gevangenen, kwamen zij er rond voor uit, dat zij te huis zich met vischvangst en handel bezig hielden en in het goede jaargetijde op menschenroof uitgingen. Volgens hunne verklaringen zijn in het begin van dit jaar van verschillende plaatsen op het eiland Solok ruim 60 groote rooversprauwen in zee gestoken.

— Omtrent de uitbarsting van den vulkaan Awoe op de Sangir-eilanden, onder Menado (in ons vorig nommer reeds vermeld), wordt de navolgende beschrijving gegeven: Behalve eenige gedurende de voorafgaande maanden waargenomene ligte aardbevingen, welke op de Sangir-eilanden te veelvuldig zijn om de aandacht te trekken, gebeurde er niets wat eene buitengewone werking van den vulkaan aanduidde. Daarenboven gesterkt door het bijgeloof, dat het vuur voor goed was uitgedoofd door een Spanjaard, die ettelijke jaren geleden den berg beklom, verkeerde de bevolking in de grootste gerustheid en had, zoo als gewoonlijk, hare aanplantingen van rijst enz. op deszelfs hellingen aangelegd. In den avond van den 2den Maart deed zich onverwachts een zware slag hooren, welke, de uitbarsting aankondigende, de inwoners met schrik vervulde. Gelijktijdig stroomde de gloeijende lava met onwederstaanbaar geweld in verschillende rigtingen naar omlaag, alles medevoerende wat zij in hare vernielende vaart ontmoette, en de zee doende koken, waar zij deze bereiken kon. De heete bronnen openden zich en braakten eenen vloed van kokend water uit, welke verteerde en medesleepte wat door het vuur gespaard was. De zee, aan eene buitengewone kracht gehoorzamende, beukte de rotsen met verschrikkelijk geraas, sloeg de kust vaneen, en verhief zich met woesten aandrang tegen het land, als wilde ze den vuurstroom overmeesteren.

Dit verschrikkelijk tafereel van verwoesting, waarvan de akeligheid vermeerderde door het gekerm van menschen en dieren, het geloei van den stormwind en het gekraak van duizende omvergeworpen en medegesleepte boomen, werd omstreeks een uur later gevolgd door donderende slagen, welke den grond deden siddren, en het gehoor verdoofden. Eene zich hemelhoog verheffende zwarte kolom van steenen en asch steeg toen uit den berg op, en viel, door den gloed der lava verlicht, als een vuurregen in den omtrek neder, aldaar eene duisternis veroorzakende, welke, nu en dan slechts door bliksemstralen afgewisseld, de menschen belette zelfs in de onmiddellijke nabijheid iets te onderscheiden en de verwarring en wanhoop ten top voerde. Groote steenen werden door de lucht geslingerd, verbrijzelende wat ze in hunnen val ontmoetten. Woningen en gewassen, niet door het vuur vernield, bezweken en verdwenen onder asch en steenen, en de bergstroomen door die massa opgestopt, vormden meren, welke hunne oevers verbrekende, weldra eene nieuwe oorzaak van vernieling werden.

Omstreeks middernacht keerden de elementen tot rust, om des anderen daags met hernieuwde kracht het vernielingswerk voort te zetten. Intusschen hield de aschregen steeds aan en was op dien dag nog zoo sterk, dat de zonnestralen er niet door henen konden dringen en er nagenoeg volslagene duisternis heerschte.

Op den 17den Maart had er andermaal eene uitbarsting aan eene andere zijde van den berg plaats en werden ook daar vele aanplantingen en eene groote menigte boomen vernield.

Het tooneel der verwoesting gaat alle beschrijving te boven. Alles is in eene woestenij herschapen. Zeven breede lavastroomen zijn over de velden heen gevloeid en hebben bosschen, aanplantingen en woningen doen verdwijnen. Het geheele landschap is met asch, steen en lava overdekt; diepe scheuren, kloven en duizende omvergeworpene en verschroeide boomen getuigen van de ontzaggelijke kracht waarmede de vernielende stoffen zijn verspreid; terwijl de verzengde boomen, welke op sommige plekken staan bleven, met hunne nederhangende takken en bladeren, zich als treurwilligen op dit uitgestrekte graf verheffen.

Tusschen Kolongan en Kandhar is een groot gedeelte van de kust afgebroken en in zee gestort. De berg liep hier voorheen zacht glooijend onder den waterspiegel weg. Men ziet daar thans eenen regtstandigen rotswand van een paar honderd voeten hoog. Op de uiterste noordpunt des eilands, waar het oog vroeger met welgevallen rustte op met allerlei gewassen beplante velden, ontwaart men nu niets dan lava, steen en asch. Vooral op deze hoogte schijnt het vloeijend vuur met ontzettende kracht en in verbazende massa uit den berg gestroomd te zijn. Niet alleen heeft die vreesselijke stroom het geheele landschap met al wat er op stond, als het ware bedolven; maar, na die vernieling over eene uitgestrektheid van verscheidene mijlen aangerigt te hebben, was hij, tot het strand doorgedrongen, nog magtig genoeg, om twee lange tandjongs (kapen) in zee te vormen, op plaatsen, waar de diepte vele vademen bedroeg.

Het aantal omgekomene menschen is aanzienlijk en bedraagt, zooals gemeld is, 2806 mannen, vrouwen en kinderen. Het grootste gedeelte der omgekomenen bevond zich in de tuinen. Zij vlugtten in allerijl, doch werden door den snellen vuurstroom ingehaald en verslonden. Anderen meenden zich in boomen te redden, maar werden met deze medegesleept of stikten door de verschroeijende hitte. Te Kolongan en Tariang waren de huizen gevuld met menschen, wien het ontvlugten door de van alle zijden afvloeijende lava en door den heeten watervloed belet werd, en die alzoo onder de gloeijende asch en onder de instortende woningen bezweken. Velen die het strand hadden kunnen bereiken en zich daar in veiligheid waanden, werden eene prooi der woedende golven; verscheidenen verloren het leven, door angst en vertwijfeling als versteend en bewusteloos.

De vlugtelingen die aan den dood ontsnapten, hadden den tijd niet om van hunne have en goed iets te bergen. De klapper-, koffi-, pisang- en sagobosschen, welke eene voorname bron van bestaan waren, zijn verdwenen, alsmede het grootste gedeelte der aanplantingen van de onderscheidene gewassen, met welker voortbrengselen de Sangirezen zich voeden, zooals rijst, milie, pisang, patata's enz. De geredde bewoners van de verwoeste streek zijn dan ook meestal elders heengetogen, om in hun onderhoud te voorzien, en ofschoon langzamerhand wederkeerende, zijn toch van Taroena nog ruim 1000 onderdanen in de naburige landschappen Manganitoe en Siauw en op de nabij gelegene eilanden verspreid.

STADS BERIGTEN.

DE VOORZITTER VAN DEN RAAD DER GEMEENTE LEYDEN, —

Gelet op de beschikking van den Minister van Binnenlandsche Zaken van den 1sten dezer maand, brengt ter kennis van de Kiesgeregtigden, dat, vermits de op 29 Julij jl. plaats gehad hebbende herstemming voor de verkiezing van een lid voor de Tweede Kamer der Staten Generaal in het hoofdkiesdistrict Leyden, door het bureau van Stemopneming, op grond van art. 66 der Kieswet, niet geldig is verklaard, in dit hoofdkiesdistrict op Dingsdag 12 Augustus aanstaande eene *nieuwe vrije* stemming zal geschieden, op het Raadhuis alhier, alwaar de Stembilletten kunnen worden ingeleverd van des morgens negen tot des namiddags vijf ure.

De Voorzitter voornoemd,

LEYDEN, 2 Augustus 1856. J. C. BUCAILLE, *Weth. l. B.*

DE BURGEMEESTER VAN LEYDEN, gezien Art. 1 der Verordening op het losloopen van honden, door den Raad dezer gemeente in zijne openbare Vergadering van den 23sten December 1852 vastgesteld, en den 27sten Januarij 1853 gewijzigd.

Bepaalt: dat van den 3den dezer maand, tot nadere bekendmaking, geene honden, anders dan behoorlijk voorzien van een muilband, waarvan het model op het bureau van politie voorhanden is, op straat mogen loopen.

En zal deze door plaatsing in de *Leydsche Courant* en aanplakking worden afgekondigd.

De Burgemeester voornoemd,

LEYDEN, 1 Augustus 1856. VAN LIMBURG STIRUM.

DE BURGEMEESTER VAN LEYDEN doet te weten, dat tot de afgifte der ingevulde Patentbladen, over het dienstjaar 1856 en 1857, *voor de vier eerste Wijken*, ter Secretarie dezer Gemeente zal worden gevaceerd dagelijks van des voormiddags tien tot des namiddags ten twee ure.

En zal deze door plaatsing in de *Leydsche Courant* worden afgekondigd.

De Burgemeester voornoemd,

LEYDEN, 2 Augustus 1856. J. C. BUCAILLE, *Weth. l. B.*

KERKNIEUWS.

KAMPEN, 30 Julij. Door den Kerkeraad der Ned. Herv. gemeente alhier is het vroeger vermelde drietal van Predikanten aangevuld met Ds. van Amerom, te Bolsward; en toen daaruit beroepen Ds. A. G. van Anrooy, te Zwaag.

ADVERTENTIEN.

Ondertrouwd: S. J. MOSCOVITER,

EN

LEYDEN, 1 Augustus 1856. B. VAN PRAAG.

Eenige Kennisgeving.

Heden beviel voorspoedig van een welgeschapen ZOON, mijne geliefde Echtgenoot I. A. EDELAAR.

LEYDEN, 2 Augustus 1856. B. A. VAN DIJK.

Heden overleed tot mijne, mijner Kinderen en Behuwd-Kinderen diepe droefheid, na een langdurig lijden, mijn geliefde Echtgenoot de Heer JAN HOOGENSTRATEN, in den ouderdom van circa 73 jaren.

OEGSTGEEST, bij Leyden, M. J. GEERLOFF,

1 Augustus 1856. Wed. J. HOOGENSTRATEN.

Eenige Kennisgeving.

Op verlangen van den Overledene zullen er geene uiterlijke teekenen van Rouw aangenomen worden dan alleen door de Ondergeteekende.

Voor de vele blijken van deelneming, ondervonden bij ons Huwelijk, betuigen wij, mede uit naam onzer wederzijdsche Betrekkingen, onzen hartelijken dank.

B. A. HOELEN,

M. H. W. I. HOELEN.

NEDERLANDSCHE GUSTAAF-ADOLF-VEREENIGING.

Openbare Vergadering der Leydsche Afdeeling, Maandag den 4den Aug., des namiddags ten 2 ure, in de Kerkekamer der Pieterskerk. Al de Leden en Begunstigers der G. A. V. worden daartoe uitgenoodigd.

J. H. MARONIER, *Secret.*

In de VERGADERING den 1den Augustus gehouden van DEELHEBBERS in de Negociatie tot **Opbouw van Arbeiders-woningen**, door de *Leydsche Maatschappij van Weldadigheid*, is besloten tot Aflossing van 5 Aandeelen, zijnde Nos. 217, 345, 386, 390 en 424.

Namens de Hoofd-Directie,

M. A. KLUIT, *Secretaris.*

ZOMERZORG.

Dingsdag den 5den Augustus 1856,

HET ZEVENDE DER ACHT

ZOMER-CONCERTEN.

Aanvang des avonds ten *half zeven* ure.

☞ Bij ongunstig weder in de Zaal.

ROOM- EN KOFFIJHUIS *DE VINK*.

Op Zondag den 3den Augustus 1856,

GROOT HARMONIE CONCERT,

Te geven door het Muziek-Corps van de in *Leyden* in Garnizoen liggende **Jagers.**

Aanvang ten *half zes* ure,

Entrée Vrij. D. OUDSHOORN.

DE KLEINE VINK.

HARMONIE MUZIEK,

Op Zondag 3 Augustus ten 5 ure.

Ter gelegenheid van de Voorschootsche Kermis des Avonds

BAL.

Entrée Vrij. W. F. MEIJER.

In eene Fabriek alhier verlangd men een persoon, tot **opzigt** en **loopend Kantoorwerk**; reflecterenden adresseeren zich onder Letter **H.** met *franco* Brieven bij den Boekhandelaar JAC. HAZENBERG Corn^{s}zoon. —

De Ondergeteekende, eigenaar zijnde van de **Perserij** op de *Hooigracht*, gedreven wordende onder de Firma ABLY en OUDENDORP, heeft de eer langs dezen weg bekend te maken, dat hij ook de **Perserij** in de *Baaijerstraat*, gedreven door de Wed. B. HAAN, overgenomen en met de zijne vereenigd heeft. Het Kantoor van beide Perserijen onder bovengenoemde Firma, zal van heden af gehouden worden op de *Hooigracht Wijk* VII N°. 827, alwaar alle commissiën aangenomen worden. Door eene solide bediening en billijke prijs hoopt Ondergeteekende bij voorduring het vertrouwen van belanghebbenden te mogen genieten en beveelt zich bij deze minzaam aan in hunne gunst.

LEYDEN, 1 Augustus 1856. W. C. CHIMAIR VAN OUDENDORP.

GROOTE OPRUIMING

IN HET

GOEDKOOPE VERKOOPHUIS,

Apothecarsdijk het 2de huis van de Vrouwesteeg, Wijk VI. N°. 44, alhier.

Wegens het vergevorderde saizoen zullen de voorhanden Zomerkleedingstukken tot veel verminderde prijzen opgeruimd worden, zoo vindt men nu Lakensche Jassen en Paletots van *f* 9 —, Cassinette Twiens *f* 4.25, Lustre Paletots *f* 3.75, Marquise Kieljassen *f* 2.40, Linnen Stofjassen van af *f* 1.60, Lakensche Broeken van af *f* 6.—, Busking Broeken *f* 3 25, Drilbroeken *f* 2.10, Halfwollen Broeken *f* 1.75, Werkbroeken *f* 1.25, Lakensche Vesten *f* 2.10, Satijnen en Zijden Vesten *f* 2.50, Pique Vesten *f* 1.40, Victoria Vesten 90 cents. Voorts supra fijne Overhemden 90 cents; Fantasiehemden, 80 cents, Onderbroeken 90 cents, Krimpvrije Flanellen Hemden, *f* 1.75, Halfhemden 20 cents; Boorden 10 cents; Petten, Handschoenen, Cols, Zijden Doeken, enz. enz.

Bovenstaande notering met de vroeger rondgebragte Prijs-Couranten vergelijkende, zal de groote prijsvermindering al dadelijk in het oog vallen; hij vleit zich, dat de *buitengewone goedkoopte* zijner zoo solide Goederen hem dan ook vele Koopers zal verschaffen en noodigt elk tot een bezoek in zijn Magazijn uit, verzekerd zijnde dat niemand hetzelve onvoldaan verlaten zal.

J. CAHEN.

COKE-BERIGT.

Nog twee vrachten **Coke** aangekregen, verkrijgbaar tot 31 Augustus voor 60 Cts de Ned. Mud, aan het Magazijn, en aan huis gebragt voor 65 Centen, bij PH. VAN DER HEYDEN, in de Kraaijerstraat bij de Hoogewoerd, Wijk III. N°. 501. Na den gestelden termijn zal geene aflevering dan tegen 75 Cts de Mud plaats hebben.

VRIJWILLIGE VERKOOPING VAN WIJNEN.

Op Dingsdag den 12den Augustus 1856, des morgens ten 10 ure, zal in de Societeit *MINERVA* op de Breedestraat te *Leyden*, om Contant Geld, publiek worden verkocht eene aanzienlijke partij exquise **Bordeaux-, Rijn-, Bourgogne- en Champagne-Wijnen**, alles op Flesschen.

Breeder omschreven bij Notitie, die op *franco* aanvrage gratis te bekomen is aan genoemde Societeit.

Bij de Veiling der na te melden percelen WEI- of HOOILAND, allen gelegen in den Grooten Stadspolder onder *Leyderdorp*, welke op den 1sten Augustus jl., ten overstaan van den Notaris J. A. PRYN en Getuigen in het *Heeren Logement* aan den Burg binnen *Leyden* heeft plaats gehad, zijn dezelven, in Bod gesteld als volgt:

Het Perceel N°. 1, groot 1 bunder, 97 roeden en 20 ellen, op *f* 2,050.—.
Verhoogd met . . . . - 350.—.
Nader Verhoogd met . . - 250.—.
Het Perceel N°. 2, groot 4 bunders, 66 roeden en 10 ellen, op - 5,000.—.
Verhoogd met . . . . - 600.—.
Nader Verhoogd met . . - 250.—.
Het Perceel N°. 3, [illegible] 90 ellen, op - 5,500.—.
Verhoogd met . . . . - 250.—.
Het Perceel N°. 4, groot 5 bunders en 26 roeden, op . . . - 5,000.—.
Verhoogd met . . . . - 250.—.

De Afslag en Toewijzing zal geschieden ter plaatse voorschreven, op Vrijdag den 8sten Augustus a. s. des voormiddags ten *elf* ure.

Verhoogingen worden inmiddels aangenomen ten Kantore van genoemden Notaris.

BEURTSCHEPEN,

LADING LIGGENDE TE LEYDEN IN DE HAVEN.

Naar	*Zwolle*,	Maandag	12 ure,	Schipper	C. KOOIMAN.
»	*Dordrecht*,	»	12	»	W. KRUL.
»	*Alkmaar*,	Woensdag	10	»	L. KROON.
»	*Amersfoort*,	»	10	»	J. L. OOTMARSUM.
»	*Sneek*,	»	12	»	K. VIERSMA.
»	*Deventer*,	Donderdag	12	»	H. J. BOSCH.
»	*Zutphen*,	»	12	»	J. DE HAAS.
»	*Kampen*,	»	12	»	K. DE HAAN.
»	*Apeldoorn*,	»	12	»	H. VAN TRIEST.
»	*Hoorn*,	Vrijdag	10	»	J. RAJER Jr.

De vertrekuren zijn opgegeven volgens de Reglementen, echter komen sommige schepen wel eens later door. De goederen kunnen desverkiezende bij den Bestelder B. v. DORSTEN Cz., geborgen worden, bij wien de naauwkeurigste inlichtingen zijn te bekomen voor de Provincien Noord-Holland, Gelderland, Drenthe, Overijssel, Groningen en Friesland.

TER MARKT TE LEYDEN AANGEVOERD.

1 en 2 Augustus 1856.	Verkochte hoeveelheid		Prijzen. Laagste	Prijzen. Hoogste
Winter Tarwe	5	mud.	*f* 17.—	*f* 17.50
Zomer »				
Winter Rogge	27	»	- 10.25	- 10.50
Zomer »				
Gerst	19	»	- 6.75	- 7.—
Chevalier		»	-	-
Zware Haver		»		
Ligte »	15	»	- 3.80	- 4.—
Duivenboonen	0	»	- 8.—	- 8.25
Paardenboonen	5	»	- 6.75	- 7.—
Stieren		stuks	-	-
Kalfkoeijen	34	»	- 114.—	- 174.—
Varekoeijen		»		
Vettekoeijen	94		- 128.—	- 210.—
Kalveren (vette)	58	»	- 24.—	- 72.—
» (magere)	13	»	- 4.25	- 9.—
Hamels magere	123		- 9.75	- 14.10
Hamels vette	104	»	- 16.—	- 23.—
Ooijen magere	265	»	- 8.50	- 13.75
Ooijen vette	38	»	- 14.75	- 21.50
Lammeren magere				
Lammeren vette				
Varkens magere	12	»	- 18.—	- 30.—
Varkens vette				
Varkens Biggen	24	»	- 9.—	- 15.—
Boter gras	3960	N. ℔	- 1.05	- $1.17\frac{1}{2}$
Boter kaas- of wei	160	»	- 0.90	- $0.99\frac{1}{2}$
Boter hooi				
Turf (fabriek)		ton		
» (graauwe)	500	»	- 0.50	- 0.60
Sponturf	2000	»	- 0.30	- 0.40

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

VRIJDAG 1 Augustus.

			Laagste koers.	Hoogste koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	$64\frac{7}{16}$	$64\frac{5}{8}$	$64\frac{7}{16}$
Dito Certificaten	» 3	»	$76\frac{3}{16}$	$76\frac{1}{8}$	—
Dito dito	» 4	»	$95\frac{1}{2}$	$95\frac{3}{8}$	$95\frac{3}{8}$
Amortisatie Syndicaat	» $3\frac{1}{2}$	»	$90\frac{1}{2}$	—	—
Handelmaatschappij	» $4\frac{1}{2}$	»	$133\frac{1}{4}$	—	—
O. I. Leening	» 4	»	$94\frac{3}{8}$	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	» 3	»	—	—	—
Dito dito	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5	»	$103\frac{3}{4}$	104	104
Dito dito 1828 en 1829	» 5	»	$102\frac{5}{8}$	—	—
Certif. bij dito 1831 en 1833	» 5	»	—	—	—
Dito 1840	» 4	»	$86\frac{11}{16}$	$86\frac{3}{4}$	$86\frac{11}{16}$
Dito bij STIEGLITZ & C°.	» 4	»	$86\frac{1}{2}$	—	—
Dito dito Nieuwe	» 4	»	$85\frac{1}{2}$	—	—
Inschrijving in Assign.	» 6	»	—	—	—
Certificaten van dito	» 6	»	$65\frac{3}{4}$	$65\frac{7}{8}$	$65\frac{5}{8}$
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500	*f*	—	—	—
Dito Obligatiën	» 4	»	$79\frac{1}{8}$	—	—
PRUISSEN, Obl. te Londen	à $4\frac{1}{2}$	pCt.	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	» $1\frac{1}{4}$	»	$24\frac{3}{16}$	$24\frac{5}{16}$	$24\frac{5}{16}$
Dito Obligatiën	» 3	»	$45\frac{1}{4}$	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3	»	$39\frac{1}{8}$	$39\frac{3}{16}$	—
Bewijsen Coupons			$6\frac{1}{8}$	—	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll	» 5	»	—	—	—
Dito	» 4	»	—	—	—
Dito Metall.	» 5	»	$78\frac{3}{4}$	$78\frac{1}{2}$	$78\frac{1}{2}$
Dito Nieuwe	» 5	»	$85\frac{9}{16}$	$85\frac{3}{8}$	$85\frac{3}{8}$
Dito 1847	» $2\frac{1}{2}$	»	$40\frac{9}{16}$	$40\frac{1}{2}$	—
BELGIE,	» $2\frac{1}{2}$	»	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» $2\frac{1}{2}$	»	59	$59\frac{1}{8}$	$59\frac{1}{4}$
Dito dito	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
BRAZILIE, 1824 100 £	» 5	»	—	—	—
PORTUGAL, te Londen	» 3	»	$45\frac{7}{8}$	$45\frac{15}{16}$	$45\frac{7}{8}$
SARDINIE,	» 5	»	—	—	—
PERU, Geldleening 1853	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nu	» $4\frac{1}{2}$	»	32	$32\frac{1}{2}$	—
GRENADA, Obligatiën	» $2\frac{1}{2}$	»	$19\frac{1}{2}$	$19\frac{1}{2}$	—
MEXICO, Obligatiën 1851	» 3	»	$22\frac{1}{4}$	$22\frac{1}{4}$	—
N.-AMERIKA, Bankactiën			—	—	—

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.